

Dosarul nr.3ra-929/2022
2-19087098-01-3ra-13092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, Gh. Mîra, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de Ruslan Cojocarul împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, persoană terță Andrei Tankulevici cu privire la constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe,

la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, persoană terță Ruslan Cojocarul cu privire la anularea actului administrativ individual,

împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată de Ruslan Cojocarul și Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

c o n s t a t ă :

La 04 aprilie 2019, Ruslan Cojocarul a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală solicitând rectificarea certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

În susținerea cererii de chemare în judecată a relatat că la 21 decembrie 2019, a expediat în adresa Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cererea prealabilă nr.1 din aceeași dată, prin care a solicitat să fie exclus numele și prenumele din certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr.5776 din 28 decembrie 2017, ca fiind greșit indicate la rubricile „titularul drepturilor patrimoniale” și „Autor”.

La 05 martie 2019, a recepționat răspunsul Agenției de Stat pentru Proprietatea

Intelectuală nr.166 din 21 ianuarie 2019, prin care i s-a comunicat că la 15 noiembrie 2017, a fost depusă în format electronic cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. de intrare 522, solicitant și titular al drepturilor patrimoniale, fiind indicat Ruslan Cojocar, IDNP XXXX, iar în calitate de reprezentant - Iuri Gomeniuk. La cererea de înregistrare au fost anexate 55 fotografii color în 2 exemplare, copia buletinului de identitate a solicitantului, autorului și titularului drepturilor patrimoniale Ruslan Cojocar, procura și nota de plată a taxei. Iar, procedura de anulare a certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr.5776 din 28 decembrie 2017, ține de competența instanței de judecată.

Reclamantul Ruslan Cojocar a susținut că mandatarul autorizat Iuri Gomeniuk conlucrează cu el din 2011 și i-a efectuat mai multe înregistrări de mărci, atât pe plan național cât și internațional.

Ruslan Cojocar a indicat că este unicul asociat și deținătorul a 100% din capitalul social al SRL „Tucano Coffee”. Iar, Iuri Gomeniuk din greșală a depus cererea de înregistrare a obiectului „Tucano Design” din numele său.

Astfel, Iuri Gomeniuk a acționat eronat, cu depășirea împuternicirilor de reprezentare acordate și a depus cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. de intrare 522, în lipsa unor solicitări în acest sens din partea sa.

Astfel, prin înregistrarea eronată a certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, i s-a încălcat dreptul la nume prevăzut de art.29 din Codul civil.

De altfel, în opinia reclamantului, nu au fost respectate prevederile art.249 Cod civil, care stipulează că dacă o persoană încheie un act juridic în numele unei alte persoane fără a avea împuterniciri pentru reprezentare, sau cu depășirea împuternicirilor, actul juridic produce efecte pentru reprezentat numai în cazul în care acesta îl ratifică ulterior. La caz, actul juridic poate fi ratificat atât expres, cât și prin acțiuni concludente. Până la ratificare actul juridic constituie un act juridic ineficient în raport cu reprezentatul.

Având în vedere cele enunțate, reclamantul a solicitat radierea IDNP-ului XXXX, numelui și prenumelui, „Ruslan Cojocar” din certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr.5776 din 28 decembrie 2017 (f.d. 2-3, vol.I).

La 02 august 2019, Andrei Tankulevici a depus cerere, prin care a solicitat atragerea sa în proces (f.d.27-28, vol.I).

Prin încheierea din 04 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, Andrei Tankulevici s-a atras în proces în calitate de terț (f.d.52-53, vol.I).

Pe parcursul examinării cauzei, Andrei Tankulevici a depus cerere cu privire la fondul cauzei, prin care a solicitat admiterea acțiunii formulată de Ruslan Cojocar și anularea Certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe Seria AP 5776 din 28 decembrie 2017, în conformitate cu art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ (f.d.69, vol.I).

Ulterior, Ruslan Cojocar, reprezentat de avocatul Ion Țîganaș, a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat constatarea inexistenței raportului juridic, pe motivul înregistrării cu încălcarea prevederilor legale a operelor, conform certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017, anularea certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017 și radierea înregistrării respective din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de

autor și drepturile conexe (f.d. 70-71, vol.I).

În motivarea cererii înaintate, reclamantul a relevat că procedura de înregistrare a operelor de artă plastică se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89 din 10 februarie 2012.

Potrivit pct.3 al Regulamentului nominalizat, cererea de înregistrare a unei opere se depune la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală de către solicitant personal sau prin intermediul unei persoane împuternicite prin procură, eliberată în condițiile legii.

Aici, reclamantul a subliniat că nu a depus spre înregistrare operele, conform certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017, și nici nu a împuternicit vreo persoană să realizeze aceste acțiuni. Astfel, în rezultatul examinării materialelor dosarului de înregistrare la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, a constatat că cererea de înregistrare a fost semnată și depusă de către Iuri Gomeniuk, care a confirmat acest fapt în cadrul ședinței din 27 ianuarie 2020.

Mai mult, la dosarul de înregistrare la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, a depistat două procuri atașate, din titlul cărora rezultă că sunt pentru înregistrarea mărcilor, pe când în conținutul acestora se face referire la o cerere de operă de artă plastică.

În context, reclamantul a menționat că deosebirea dintre procuri constă în faptul că prima procură nu are număr și dată de intrare la sediul Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, pe când pe cea de-a doua procură este aplicat sigiliul de intrare al Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală. Totodată, prima procură face referire la o cerere a operei de artă plastică, pe când în cea de-a doua se menționează despre o cerere a operei de artă plastică cu nr.522. În ambele procuri, în dreptul numelui lui Ruslan Cojocaru a fost aplicată câte o semnătură, care la prima vedere par a fi identice și că au fost preluate din alte documente.

Aici, reclamantul a reiterat că nu a semnat vreo procură pentru înregistrarea operelor, conform certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017 și nu poate explica prezența acelor două procuri în materialele dosarului de înregistrare la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

Conform pct.6 al Regulamentului enunțat, la cererea de înregistrare se anexează opera propriu-zisă în două exemplare identice, cu semnătura autorilor pe fiecare pagină.

La acest capitol, Ruslan Cojocaru, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș, a indicat că fiecare pagină a operei a fost semnată de către Iuri Gomeniuk, ceea ce constituie o altă abatere de la norma legală. Iar, cele relatate confirmă faptul că Ruslan Cojocaru nu a avut nicio intenție de a se declara autor al operelor, conform certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017, chiar dacă a fost cel care a definit conceptul „Tucano Coffee” și a participat plenar la elaborarea și definitivarea unor opere.

De altfel, reclamantul a susținut că nu l-a împuternicit și nu i-a dat indicații lui Iuri Gomeniuk, în vederea indicării sale în calitate de autor, fapt confirmat de declarațiile acestuia date în cadrul ședinței de judecată. Mai mult, odată ce a aflat despre conținutul certificatului nr.5776, la data de 21 decembrie 2018, a depus o cerere către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, prin care a informat autoritatea despre faptul că în mod eronat a fost menționat în calitate de autor al operelor respective. Totodată, a solicitat că în cazul în care există o procedură de corectare a prezentelor erori, să îi comunice printr-o scrisoare oficială. Iar, în cazul în care nu există o posibilitate de a corecta prezenta eroare,

să anuleze certificatul de înregistrare nr.5776 din 28 decembrie 2017.

În context, reclamantul a opinat că cererea de constatare și de corectare a erorilor depistate în certificat, confirmă buna - credință a sa și faptul că nu a avut intenția de a-și atribui calitatea de autor.

De altfel, Ruslan Cojocaru, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș, a punctat că procedura de înregistrare a operelor de artă plastică la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală s-a realizat cu încălcarea mai multor prevederi ale Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89 din 10 februarie 2012, fapt ce atestă inexistența raportului juridic pe motivul înregistrării eronate a operelor de către Iuri Gomeniuk, ceea ce constituie temei pentru declararea nulității actului administrativ individual, adică a certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017.

La 20 septembrie 2019, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, prin care a solicitat anularea în întregime, ca fiind ilegală și neîntemeiată, a deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr.1799 din 21 august 2019, prin care s-a respins cererea lui Andrei Tankulevici, nr.1172 din 28 iunie 2019, de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Этно Мотивы” și obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să admită cererea lui Andrei Tankulevici nr.1172 din 28 iunie 2019 și să înregistreze operele de artă plastică cu denumirea „Этно Мотивы”.

În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că la 01 februarie 2012, a încheiat cu S.R.L. „Universul Restaurantelor” contractul individual de muncă, în temeiul căruia a fost angajat în funcția de designer.

La 03 octombrie 2016, a încheiat contractul individual de muncă nr.019 cu S.R.L. „Tucano Coffee”, asociatul căruia este Ruslan Cojocaru.

Astfel, pe parcursul derulării raporturilor de serviciu, a realizat la comanda S.R.L. „Universul Restaurantelor”, S.R.L. „Tucano Coffee” și personal a lui Ruslan Cojocaru mai multe opere de artă plastică și alte obiecte de proprietate intelectuală, o parte considerabilă dintre care, au fost destinate la formarea stilului caracteristic al viitoarei rețele de cafenele „Tucano Coffee”, la aranjarea interiorului locațiilor, la decorarea obiectelor și mobilierului cafenelelor, etc.

Reclamantul a menționat că pe parcursul desfășurării raporturilor de muncă, sau ulterior, niciodată nu i-a fost solicitat acordul la transmiterea operelor sale către alte persoane. La fel, în toată această perioadă, niciodată nu a fost informat despre dorința sau intenția S.R.L. „Tucano Coffee” de înregistrare a operelor sale de serviciu la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, a indicat că la 28 iunie 2019, a depus la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală cerere de înregistrare a Operei de artă plastică (80 de opere de artă plastică), printre care și opere ce au fost create în perioada activității sale la S.R.L. „Universul Restaurantelor” și la S.R.L. „Tucano Coffee”.

La 26 iulie 2019, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a expediat în adresa sa o notificare, prin care l-a informat despre imposibilitatea înregistrării operelor sale prezentate, pe motiv că acestea au fost deja înregistrate pe numele lui Ruslan Cojocaru și constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată.

Astfel, la 02 august 2019, Andrei Tankulevici a depus la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală cerere, prin care a solicitat să i se confirme sau infirme că, absolut toate operele care au fost depuse spre înregistrare, prin cererea de înregistrare a Operei de artă plastică nr.1172 din 28 iunie 2019, au fost deja înregistrate pe numele titularului Ruslan Cojocar; În cazul în care, nu toate operele anexate la cererea de înregistrare a Operei de artă plastică nr.1172 din 28 iunie 2019 au fost înregistrate pe numele titularului Ruslan Cojocar, acestea să fie înregistrate pe numele solicitantului, sau să i se comunice motivul refuzului de a înregistra aceste opere; să i se comunice dacă refuzul de înregistrare a operelor, expus în notificarea din nr.8709 din 26 iulie 2019 poate sau nu fi contestat, care este calea și termenul de contestare; în cazul în care notificarea nr.8709 din 26 iulie 2019 este definitivă, să i se comunice care este soarta operelor transmise către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, în vederea înregistrării taxei de stat achitate de către solicitant și să i se expedieze o copie a certificatului de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis pe numele titularului Ruslan Cojocar, la care se face referire în notificarea din nr.8709 din 26 iulie 2019, cu anexarea operelor înregistrate, care se pretind a fi identice cu operele depuse spre înregistrare de către solicitantul Andrei Tankulevici.

Iar, la 21 august 2019, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a expediat în adresa sa, decizia de respingere a înregistrării, nr.1799, motivându-și soluția prin faptul că operele prezentate spre înregistrare au fost deja înregistrate pe numele lui Ruslan Cojocar și aceasta constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată.

În opinia reclamantului, decizia Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală nr.1799 din 21 august 2019 este neîntemeiată, ilegală și urmează a fi anulată. Or, este imposibil ca toate operele, care au fost depuse spre înregistrare de către Andrei Tankulevici, prin cererea din 28 iunie 2019 să se regăsească și în certificatul de înregistrare a operelor, emis pe numele lui Ruslan Cojocar.

Așadar, în susținerea concluziei enunțate, Andrei Tankulevici a făcut referire la dispozițiile art.4, 9 din Legea nr.139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și ale Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89 din 10 februarie 2012, menționând că este autorul personal și exclusiv al operelor care au fost depuse spre înregistrare prin cererea din 28 iunie 2019. Iar, Ruslan Cojocar în mod fraudulos, fără știrea și acordul său a înregistrat aceste opere după sine.

Prin încheierea din 04 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, Ruslan Cojocar s-a atras în proces în calitate de persoană terță (f.d.20-21, vol.II).

La 04 noiembrie 2019, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a depus cerere, prin care a solicitat conexarea pentru a fi examinată într-un singur proces, a cauzei la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, persoană terță Ruslan Cojocar privind anularea actului administrativ și obligarea de a înregistra operele de artă (nr.3-3946/19), cu cauza la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Cojocar împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici privind constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe (f.d.30, vol.II).

Prin încheierea din 27 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, s-a conexasat cauza nr.3-3946/2019 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind anularea actului administrativ și obligarea de a înregistra operele de artă, cu cauza nr.3-1115/2019 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Cojocaru împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici privind constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe, fiindu-le atribuit numărul unic 3-1115/2019 (f.d.58-59, vol.I).

Prin încheierea din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității de a înregistra operele de artă plastică (f.d.108-109, vol.I).

Prin hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins, ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Cojocaru împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici cu privire la constatarea inexistenței raportului juridic pe motivul înregistrării cu încălcarea prevederilor legale a operelor, conform certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017, anularea certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017 și radierea înregistrării respective din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe (f.d.110, vol.I).

La 11 noiembrie 2020, în interiorul termenului prevăzut de art.242 și art.232 Cod administrativ, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, a depus recurs împotriva încheierii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și apel, iar la 22 februarie 2021, a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând anularea încheierii primei instanțe cu emiterea unei noi încheieri pe fondul cauzei și casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii lui Ruslan Cojocaru (f.d.117-125, 167-172, vol.I).

Prin încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cauza s-a ridicat de la examinare în ordine de apel și s-a transmis în instanța competentă jurisdicțional pentru examinare, cu întâietate, a cererii de recurs depuse de Andrei Tankulevici împotriva încheierii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.149-151, vol.I).

Prin decizia din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, împotriva încheierii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.159-165, vol.I).

Prin decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, și s-a menținut hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.197-212, vol.I).

La 08 iulie 2021, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, a depus recurs, iar la 29 octombrie 2021, a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii privind anularea certificatului de înregistrare a dreptului de autor și drepturilor conexe, emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală Seria AP 5776 din 28 decembrie 2017, în conformitate cu art.206 alin.(1) lit.a)

Cod administrativ.

Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2021, s-a casat integral decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ruslan Cojocaru împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici privind constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe, și la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, persoană terță Ruslan Cojocaru privind anularea actului administrativ individual, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.244-263, vol.I).

Judecând cauza în ordine de recurs completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au judecat cauza și au ajuns la o concluzie pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele și aplicarea corectă a normelor de drept material.

Mai mult, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, a conchis că concluziile instanței de apel și ale primei instanțe expuse în hotărârile judecătorești sunt în contradicție cu materialele cauzei, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost apreciate, conform cerințelor legislației în vigoare și eronat au fost aplicate normele de drept material.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost casată integral hotărârea 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată de Ruslan Cojocaru și Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

S-a anulat certificatul nr.5776 din 28 decembrie 2017 cu radierea respectivei înregistrări din Registrul de stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe.

În rest pretențiile lui Ruslan Cojocaru s-au respins ca neîntemeiate (f.d.54, 55-62, vol.II).

Instanța de apel a concluzionat că procedura de înregistrare a operelor de artă plastică la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală s-a realizat cu încălcarea prevederilor Regulamentului de înregistrare.

Referitor la pretenția reclamantului Ruslan Cojocaru și Andrei Takulevici cu privire la anularea certificatului nr.5776 din 28 decembrie 2017 și radierea înregistrării respective din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, instanța de apel a stabilit că acțiunile Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală în procesul de examinare a cererii și de înregistrare a operei de artă plastică depusă de către Ruslan Cojocaru nu au fost realizate cu respectarea procedurii stabilite, conform Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89/2012.

În aceste condiții, instanța ierarhic inferioară a constatat că Certificatul nr.5776 din 28 decembrie 2017 este ilegal și urmează a fi anulat, ca fiind emisă cu încălcarea prevederilor Legii nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89/2012.

În partea cerinței înaintate de către Cojocaru Ruslan referitor la constatarea inexistenței rapoartelor juridice, instanța de apel a apreciat-o ca neîntemeiată și lipsită de consecutivitate logică în condițiile în care pe parcursul examinării cauzei s-a constatat că certificatul nr.5776 din 28 decembrie 2017 a fost emis cu abateri de la prevederile legale enunțate și prin urmare, a fost anulat cu radierea respectivei înregistrări din Registrul de stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe.

În această ordine de idei, instanța de apel a concluzionat necesar de a casa hotărârea contestată și a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ruslan Cojocaru și Tankulevici Andrei a fost admisă.

La 05 iulie 2022, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului; casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii privind menținerea hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.65, vol.II).

Totodată, a menționat că cererea de recurs motivată va fi întocmită după recepționarea deciziei motivate a instanței de apel.

La 13 octombrie 2022, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Andrei Tankulevici și Ruslan Cojocaru copia recursului depus de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței (f.d.68, vol.II).

Materialele dosarului atestă că, la 28 octombrie 2022, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, a prezentat referința la cererea de recurs depusă de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, prin care consideră recursul inadmisibil (f.d.71-73, vol.II).

În susținerea referinței a indicat că, recursul nu întrunește nici minimul de motivare, iar recursul motivat nu a fost depus.

Examinând recursul depus de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2).

Conform art.245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu

stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termen, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din actele cauzei cert rezultă că, la 09 iunie 2022 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat în ședință publică dispozitivul deciziei recurate (f.d.54, vol.II).

Actele cauzei nu atestă date când a fost expediat dispozitivul deciziei instanței de apel în adresa participanților la proces, inclusiv recurenteii Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

Materialele cauzei atestă că, la 06 septembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a notificat recurenteii Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală copia deciziei integrale, prin intermediul poștei electronice office@agepi.gov.md (f.d.64, vol.II), prin intermediul căroră a fost expediată și recepționată corespondența pe parcursul examinării cauzei de către instanța ierarhic inferioară.

Distinct se reține că, decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

În speță, mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, lipsesc.

Din cele menționate rezultă că, momentul recepționării documentului electronic (decizia instanței de apel) se va considera momentul intrării acestuia în sistemul informațional - adresa electronică: office@agepi.gov.md, indicat de destinatar.

Cele menționate supra denotă faptul că, termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă începând cu 07 septembrie 2022, ziua imediat următoare de la data notificării recurenteii Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a deciziei integrale a instanței de apel, și care urma să expire la 06 octombrie 2022, inclusiv, zi de joi.

Cu toate acestea, în pofida obligațiilor sale procesuale, până la momentul examinării admisibilității recursului, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală nu a depus recursul motivat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție opinează că, reieșind din caracterul devolutiv al recursului, noțiunea de „motivare a recursului” în lato sensu presupune în sine arătarea unor critici, care sunt de natură să facă vizibile netemeinicia hotărârilor contestate. Evidențierea în cererea de recurs a celor mai mici critici de manifestare a dezacordului cu soluțiile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, cu indicarea temeiurilor de netemeinicie a actelor judecătorești contestate, pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor pot fi privite în esență ca o motivare în lato sensu a recursului.

La caz, recurenta nu a indicat nici o critică asupra soluției pronunțate de instanța ierarhic inferioară, fapt ce nu poate duce la identificarea cererii de recurs depuse la 05 iulie 2022, ca un recurs motivat.

Astfel, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală începând cu 07 septembrie 2022 a dispus de suficient timp de a-și valorifica dreptul de a prezenta recursul motivat în interiorul termenului legal prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ.

Or, fiind cea interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului și prezentării motivării acestuia în conformitate cu art.245 din Codul administrativ. Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului motivat se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că, reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri

introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu v. România*, cauza *Marckx v. Belgia*).

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, conform căroră, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

Conform art.230, 245 și art.246 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecători

Iurie Bejenaru

Aliona Miron